

REISJÄRVI 80

Kohteen nimi:	Pässinkorvenkangas 1000 00 8062
Määrittely ja mj-luokka:	kivivallitus
Peruskartta:	2343 03 KANGASKYLÄ
Koordinaatit:	p = 7063 680, i = 3393 975, z = n. 130-132,5 (pohjoispää) p = 7063 570, i = 3393 990, z = n. 130-132,5 (eteläpää)
Kylä ja alue:	Kangaskylä
Tila, rno:	Solonen, 1:66
Omistaja:	Paavo Pesonen, 85930 Kangaskylä (1991 tieto)

Kohde sijaitsee Reisjärven kirkosta n. 7,5 km luoteeseen ja Kangaspäänjärven eteläpäästä noin 1,8 km kaakkoon. Alue on Haarapuron länsipuolella olevan peltoaukean puronpuoleisella reunalla olevaa pelloksi raivaamatonta kivikkoista moreenimäkeä. Mäen laen puusto on hakattu joitakin vuosia sitten ja nyt alueella kasvaa harvakseltaan nuoria koivuja ja kuusia sekä runsaammin tiheää koivu- ja kuusitaimikkoa. Aluskasvillisuutena on paikoin runsaasti heinää kuivan varvikon ohella. Tarkastusaikana myös horsma näytti aloittaneen kasvunsa. Kohteen on aiemmin tarkastanut Markku Mäki vuoti (Reisjärven kuntainventointi 1991, ks. myös Pohjois-Pohjanmaan kiinteät muinaisjäännökset, osa 2., Pohjois-Pohjanmaan liitto 1996, s. 110). Nyt paikalla käytiin Reisjärven kotiseutuyhdistyksen Johannes V. Kinnusen ja Jaakko Leppäniemen opastuksella. Hakkuu on tapahtunut aiemman tarkastuksen jälkeen, mutta nähdäkseni itse kohde ei ole tässä yhteydessä vaurioitunut.

Paikalla on vallimaista katkelmallista kivivallia useiden kymmenien metrien pituisesti. Selvimmin ja yhtenäisimmin se erottuu pitkänomaisen, pohjois-eteläsuuntaisen kankaan puronpuoleisella itäreunalla. Valli on koottu paikoin kookkaistakin nostannaisista. Enimmäkseen se on varsin matalaa, mutta paikoin rinteessä olevalla vallilla on korkeutta lähes 1,5 metriä. Ominaista etenkin tälle itärinteen vallille on se, että se sijaitsee ei lakitasanteen reunalla vaan hieman sitä alempana rinteiden yläosassa. Länsipuolella valli on hyvin katkonainen, paremminkin on kyseessä katkelmalliset harvakseltaan esiintyvät rakenteet. Alueen pohjoisosassa on havaittavissa ainakin yksi poikittainen valli sekä pari epämääräisempää kiveystä. Paikoin valli on rakennettu käyttäen hyväksi kookkaita maakiviä. Vallien lisäksi alueella on ainakin 3 – 4 kuoppaa, näistä pari vallien sisällä ja ainakin yksi ikään kuin valliin liittyvänä. Kankaan laki vallien välissä on sekin hyvin kivikkoinen. Varsinaisia raivattuja kivettyjä alueita ei havaittu, ainakin osin syynä oli tiheä aluskasvillisuus. Pariin kohteen yritettiin koekuoppaa, mutta näistä ei tehty kohdetta valaisevia havaintoja.

Kyse ei ole peltoraiviosta tms. viljelyyn liittyvästä kohteesta. Vaikka kohteella vaikuttaa olevan huomattavasti ikää, se tuskin on varhaishistoriallista aikaan vanhempi. Toistaiseksi on hämärän peitossa mihin historialliseen aikaan ja yhteyteen kohde kuuluu.

Aiemman inventoinnin yhteydessä mainitaan, että kohde on ”löydetty paikkakuntalaisten toimesta löydetty uudelleen vasta hiljattain”. Nytkään ei käynyt ilmi suoranaista kohteeseen liittyvää perimätietoa. Oppaat liittivät kohteen vanhaan Reisjärven ja Sievin väliseen ratsutiehen ja vanhoihin vainoihin (tie on viimeistään 1700-luvulta, vrt. Tuulikki Haapaniemi, Liikenne, Reisjärven kirja, JYY:n kotiseutusarja N.o 26, Jyväskylä 1987, s. 245 - 246).

Tarkastettu 13.6.2007.